

Przystanek matura

Zadania i ćwiczenia ułatwiające przygotowanie się do egzaminu maturalnego z języka polskiego

Lektury z gwiazdką: Jan Kochanowski - wybrane fraszki, pieśni, treny

Zadanie 1

Podkreśl poprawne sformułowania dotyczące cech gatunkowych fraszki.

- A. znaczenie przenośne słowa 'fraszka' to drobiazg/gałązka.
- B. fraszka jest to rozbudowany utwór wierszowany/niewielkich rozmiarów utwór wierszowany.
- C. w kompozycji fraszki dominuje wyrazista puenta/otwartość.

Zadanie 2

Do podanej tematyki dopasuj tytuł fraszki.

"Do gór i lasów", "O doktorze Hiszpanie", "Na lipę", "Na Fortunę", "Na sokalskie mogiły", "O żywocie ludzkim"

- A. obyczaje panujące na dworze -
- B. wątki autobiograficzne -
- C. pochwała natury -
- D. świat jako teatr -
- E. zmienność losu -
- F. patriotyzm -

Zadanie 3

Przeczytaj fraszkę Jana Kochanowskiego "O miłości", a następnie odpowiedz na pytania.

"O miłości"

Próżno uciec, próżno się przed miłością schronić,
Bo jako lotny nie ma pieszego dogonić?

A. Na co wskazuje tytuł wiersza?

.....

B. Jaki problem został poruszony?

.....
.....

Zadanie 4

Zaznacz punkty zawierające cechy pieśni uprawianej przez Jana Kochanowskiego.

A. utwór o budowie stroficznej.

- B. napisany wierszem sylabicznym.
- C. brak rymów.
- D. obecność przerzutni.
- E. występowanie refrenu.
- F. skomplikowana składnia.

Zadanie 5

Do podanej tematyki dopasuj tytuł pieśni.

"Nie porzucaj nadzieje...", "Niezwykłym i nie leda piórem opatrzony..", "Wy, którzy rzeczą pospolitą władacie...", "Trudna rada w tej mierze...", "Chcemy sobie być radzi..."

- A. biesiada -
- B. rozważania filozoficzne -
- C. patriotyzm -
- D. autotematyzm -
- E. miłość -

Zadanie 6

Przeczytaj fragment pieśni Jana Kochanowskiego "Chcemy sobie być radzi...", a następnie odpowiedz na pytania.

A nigdy nie zabłądzi,
Kto tak umysł narządzi,
jakoby miał szczęście i nieszczęście znosić,
Temu mężnie wytrzymać, w owym się nie wznosić

A. Do jakiej filozofii nawiązuje poeta?

.....

B. Wymień jej główne przesłanie.

.....
.....

Zadanie 7

Tren - wskaż P, jeśli sformułowanie jest prawdziwe lub F - jeśli fałszywe.

A. należy do liryki funeralnej.	P/F
B. wywodzi się z antyku.	P/F
C. wyrażony jest żal z powodu śmierci.	P/F
D. nie zawiera pochwały osoby zmarłej.	P/F
E. nastrój jest zwyczajny.	P/F

Zadanie 8

Do podanych punktów dopasuj numer trenu spośród podanych.

Tren I, Tren VII, Tren X, Tren XVIII, Tren XIX - Sen

- A. wyraz pocieszenia i powrotu do równowagi duchowej -
- B. wprowadzenie w problematykę cyklu -
- C. utwór o charakterze psalmicznym -
- D. próba rozliczenia się poety z dotychczasowym światopoglądem -
- E. ukazanie bólu po stracie córki -

Zadanie 9

Co wyrażają kierowane do Urszuli w Trenie X słowa: "Gdziekolwiek jest, jeśliś jest?"

.....
.....

ODPOWIEDZI DO ZADAŃ

Zadanie 1

- A. znaczenie przenośne słowa 'fraszka' to drobiazg/gałazka.
- B. fraszka jest to rozbudowany utwór wierszowany/niewielkich rozmiarów utwór wierszowany.
- C. w kompozycji fraszki dominuje wyrazista puenta/otwartość.

Zadanie 2

- A. obyczaje panujące na dworze - "O doktorze Hiszpanie".
- B. wątki autobiograficzne - "Do gór i lasów".
- C. pochwała natury - "Na lipę".
- D. świat jako teatr - "O żywocie ludzkim".
- E. zmienność losu - "Na Fortunę".
- F. patriotyzm - "Na sokalskie mogiły".

Zadanie 3

- A. tytuł wiersza wskazuje jakiego zagadnienia dotyczy.
- B. potęga miłości, niemożność ucieczki przed miłością.

Zadanie 4

A. B. D. E.

Zadanie 5

- A. biesiada - "Chcemy sobie być radzi...".
- B. rozważania filozoficzne - "Nie porzucaj nadzieje...".
- C. patriotyzm - "Wy, którzy rzeczą pospolitą władacie...".
- D. autotematyzm - "Niezwyczajnym i nie leda piórem opatrzoney...".

E. miłość - "Trudna rada w tej mierze...".

Zadanie 6

A. stoicyzm.

B. zarówno w radości jak i w smutku trzeba zachować spokój.

Zadanie 7

A. P

B. P

C. P

D. F

E. F

Zadanie 8

A. wyraz pocieszenia i powrotu do równowagi duchowej - Tren XIX - Sen.

B. wprowadzenie w problematykę cyklu - Tren I.

C. utwór o charakterze psalmicznym - Tren XVIII.

D. próba rozliczenia się poety z dotychczasowym światopoglądem - Tren X.

E. ukazanie bólu po stracie córki - Tren VII.

Zadanie 9

Przykłady: wątpliwość, czy istnieją zaświaty i Bóg; rozpacz, która prowadzi do wypowiedania bluźnierstw; bezradność wynikająca z niewiedzy na temat, gdzie przebywa zmarła córeczka